
2.11.2020 Uppdatering av anvisningar från 23.10.2020. Ett förtydligande har införts gällande handlingsplan, ansiktsmask och frivillig karantän

---

Skolor på gymnasie- och högskolenivå samt fria bildningen inom landskapet Åland

13.8.2020 Information och riktlinjer till landskapets skolor gällande ordnandet av undervisning under Covid-19 pandemin

På grund av rådande Covid-19 pandemi kommer skolornas terminsstart 2020 att kräva åtgärder och planering för att kunna garantera en trygg skolstart för studerande, lärare och all personal. Utgångspunkten är att undervisningen under höstterminen ordnas enligt skolans gällande pedagogiska och lagstiftningsmässiga styrdokument. I närundervisningen ska gällande hygien- och säkerhetsprinciper följas och skolorna behöver uppdatera rutinerna i sina verksamheter i enlighet med anvisningar som ges ut.

Från och med **den** 14 maj 2020 hanteras användningen av skolornas lokaler genom åtgärder i enlighet med lagen om smittsamma sjukdomar (FFS 1227/2016) (nedan "smittskyddslagen"). Med stöd av 8 § i smittskyddslagen kan de regionala myndigheterna fatta beslut om åtgärder i enlighet med den regionala situationen. På det viset kan olika delar av landet reagera snabbt och flexibelt med beaktande av den regionala situationen. Med stöd av 30 § 9 punkten i självstyrelselagen är det Ålands landskapsregering eller en annan myndighet som anges i lag som fattar beslut om stängning av skolorna på Åland med stöd av smittskyddslagen.

Syftet med dessa rekommendationer är att stöda skolorna på gymnasie- och högskolenivå samt den fria bildningen i landskapet så att de kan ordna undervisning och annan verksamhet i skolornas lokaler på ett säkert sätt under Covid-19 pandemin. Genom att följa rekommendationerna kan man minska smittoriskerna vid skolorna. Anvisningarna och rekommendationerna revideras kontinuerligt i enlighet med hur Covid-19 pandemin utvecklas. Det är viktigt att man håller sig uppdaterad om de senaste anvisningarna och rekommendationerna gällande olika säkerhetsaspekter: <https://minedu.fi/documents/1410845/22330894/THL+UKM+rekommendation+till+h%C3%B6gskolor+och+anordnare+av+utbildning+4.8.2020.pdf/1a34c1e6-774e-2b76-4af8-bdbf76636c7e/THL+UKM+rekommendation+till+h%C3%B6gskolor+och+anordnare+av+utbildning+4.8.2020.pdf?version=1.1&t=1596620740084>

Ålands landskapsregering har 30.10.2020 antagit en handlingsplan för hantering av covid-19 epidemin på Åland. Handlingsplanen innehåller definitioner av epidemifaserna på Åland, övergripande målsättningar och strategi på Åland samt planerade åtgärder för respektive fas,

både preventiva åtgärder på samhällsnivå och övriga skyddsåtgärder inom vård och omsorg. Närmare information om handlingsplanen finns på landskapsregeringens hemsida: https://www.regeringen.ax/sites/www.regeringen.ax/files/attachments/article/handlingsplan_for_hantering_av_covid-19_epidemin_pa_aland_301020.pdf

Följande rekommendationer gäller:

1. Personer som har symtom ska inte delta i undervisning eller annan verksamhet som ordnas i skolans lokaler

Coronaviruset orsakar en luftvägsinfektion med symtom såsom hosta, halsont, feber, andnöd, muskelsmärta, magsymtom och huvudvärk (<https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/aktuellt/aktuellt-om-coronaviruset-covid-19/symtom-och-behandling-coronaviruset>).

En studerande eller lärare ska inte delta i närundervisning eller annan verksamhet som ordnas i skolans lokaler om han eller hon har symtom som tyder på smitta. Inte heller andra personer som arbetar eller besöker skolans lokaler får vistas i skolans lokaler om de har symtom.

Om en studerande insjuknar under dagens lopp måste han eller hon omedelbart lämna skolan eller gå till ett separat rum. Personer med symtom ska med låg tröskel söka sig till coronavirustestning. Om testresultatet är negativt och symtomen klart minskar, kan den studerande delta i närundervisning och annan verksamhet i skolans lokaler, även om symtomen inte helt har avtagit. Innan testresultatet är klart ska man dock undvika kontakt med andra. Om symtomen senare börjar på nytt eller ökar ska man göra ett nytt coronavirustest och undvika kontakt med andra.

2. Personer i riskgrupper

De personer som hör till en riskgrupp ska undvika närkontakt under pandemin och därför rekommenderas det att dessa personer inte deltar i närundervisning.

Riskgrupper för allvarlig coronavirussjukdom: <https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/aktuellt/aktuellt-om-coronaviruset-covid-19/riskgrupper-for-allvarlig-coronavirussjukdom>)

De åtgärder som gäller personer som arbetar i skolan baserar sig på arbetsgivarens riskbedömning. Företagshälsovården stöder arbetsgivaren vid riskbedömningen.

3. Onödig fysisk kontakt bör undvikas

Coronaviruset smittar i första hand som droppsmitta (<https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/aktuellt/aktuellt-om-coronaviruset-covid-19/smitta-och-skydd-coronaviruset>).

I skolan ska man sträva efter att undvika situationer där man är i närkontakt med andra människor. Ålands landskapsregering eller Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS) ger vid behov närmare anvisningar om åtgärderna i praktiken.

- De allmänna restriktionerna i fråga om sammankomster gäller i regel inte skolornas undervisning och övriga lagstadgade verksamhet.
- I fråga om offentliga tillställningar som ordnas av skolor ska man följa det som bestäms i statsrådets gällande rekommendationer om begränsningar av sammankomster och i regionförvaltningsverkens beslut om offentliga tillställningar som fattats med stöd av lagen om smittosamma sjukdomar. På Åland sköts förvaltningsuppgifterna av Ålands landskapsregering.
- Om det ordnas undervisning för större grupper (tex. föreläsningar för en publik) ska man använda distansförbindelse.
- Skolan kan genom ett eget beslut bestämma i vilken utsträckning andra än studerande och anställda får vistas på skolans område.
- För att undvika närkontakt bör man ordna lokalerna så att det är möjligt att iaktta säkerhetsavstånd: antalet personer i lokalerna bör begränsas så att man kan hålla ett avstånd på 1—2 meter till andra.
- Skolornas matsalar och restauranger eller andra måltidsutrymmen kan användas i skift. Det rekommenderas att det under måltider ska vara möjligt att undvika närkontakt och iaktta ett säkerhetsavstånd på 1 - 2 m till andra personer. God hygien ska iakttas av de som tillverkar maten, de som delar ut maten och de som kommer för att äta.
- Rekommendationer kring eventuell användning av munskydd uppdateras av Ålands landskapsregering där anvisningar från Institutet för hälsa och välfärd (THL) beaktas.

Arbetshälsoinstitutets anvisningar till arbetstagare: <https://www.ttl.fi/sv/anvisningar-till-arbetstagare-for-att-forebygga-att-bli-smittad-av-det-nya-coronaviruset/>

4. En god hand- och hosthygien minskar smittorisen

Coronaviruset sprider sig främst med droppsmitta då en sjuk person hostar eller nyser. Då man sköter hand- och hosthygien på rätt sätt förebygger man smittspridning. För att öka medvetenheten om detta rekommenderas det att skolorna delar ut informationsmaterial om korrekta hygienrutiner till både anställda och studerande.

- Alla som besöker skolan ska tvätta sina händer alltid när de kommer in i byggnaden, innan de äter, efter att de har nyst eller hostat och när händerna är synligt smutsiga. Händerna torkas med pappershanddukar för engångsbruk.
- Ifall det inte finns möjligheter att tvätta händerna används handdesinfektionsmedel. Handdesinfektionsmedlet ska finnas lätt till hands.
- Då man nyser eller hostar täcker man munnen med en engångsnäsduk, som man efteråt kastar bort. Ifall man inte har tillgång till en näsduk nyser eller hostar man i armvecket. Sedan tvättar man händerna.

<https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/sjukdomar-och-bekampning/avisningar-for-forebyggande-och-bekampning-av-infektioner/allmanna-hygienregler>

5. Städning

Coronaviruset sprider sig främst med droppsmitta då en smittad person hostar eller nyser. Det är möjligt att viruset också smittar via beröring. Coronavirus överlever inte längre tider i luften eller på ytor när temperaturen varierar. Vid städning ska man använda ett svagt basiskt universalrengöringsmedel. I sanitetsutrymmena kan städningen intensifieras genom att använda desinfektionsmedel. Man kan följa Arbetshälsoinstitutets städanvisningar.

- Torka av kontaktytor så som dörrhandtag, armstöd, pulpeter och bord, strömbrytare och kranar minst en gång per dag, helst två gånger per dag.
- Användning av gemensamma arbets- och studieredskap och arbetsmaskiner ska undvikas eller så ska de rengöras alltid efter varje användning.

<https://www.ttl.fi/sv/stadanvisningar-for-att-forebygga-smitta-av-covid-19%E2%80%AF/>

6. Om det konstateras coronavirussmitta i skolan

Det är ÅHS som ansvarar för smittsamma sjukdomar och som utreder smittkedjor i landskapet. Ifall coronavirussmitta konstateras i skolan fås information om hur man ska gå tillväga av ÅHS. Smittkedjan utreds ifall personen blivit exponerad, de exponerade bör spåras och försättas i karantän i 14 dagar.

Den som har blivit smittad med coronavirus ska vara borta från skolan i minst 14 dygn från symtomens början, men vid behov längre så att han eller hon har varit symptomfri i minst två dygn innan han eller hon deltar i närundervisning eller annan verksamhet i skolans lokaler.

7. Användning av ansiktsmask, munskydd i kollektivtrafik inklusive matartrafik

Landskapsregeringen har gett ut anvisningar kring användningen av ansiktsmask i kollektivtrafiken, landskapsregeringens beslut ÅLR 2020/6701. **Användningen av ansiktsmask rekommenderas i accelerationsfasen. Skolan ansvarar för att hålla sig uppdaterad om vilken utvecklingsfas av sjukdomsförloppet landskapet befinner sig i. Närmare information finns på landskapsregeringens hemsida:**

<https://www.regeringen.ax/nyheter/covid-19-situationen-pa-aland>

Användningen av ansiktsmask gäller personer över 15 år som åker i kollektivtrafik med de åländska landsortsbussarna och Mariehamns bussen då man inte kan undvika närkontakter i kollektivtrafiken. Anvisningen gäller även inom matartrafiken till landsortsbussen.

Landskapsregeringen distribuerar kostnadsfria ansiktsmasker till landskapets skolor för utdelning till busspassagerare över 15 år som åker med kollektivtrafik till skolan. Ansiktsmaskerna som delas ut är kirurgiska näs- och munskydd, CE-märkta för engångsbruk.

- Skolorna ansvarar för att ansiktsmaskerna distribueras enligt anvisningarna och att studerande får nödvändig undervisning i användningen av ansiktsmasker.
- En god handhygien är viktig vid användningen av ansiktsmask.
- Det är önskvärt att studerande **inte** lämnar sina använda ansiktsmasker i bussen.

<https://www.regeringen.ax/coronaviruset-covid-19/rekommendationer-annan-info-fran-landskapsregeringen/utdelning-gratis-ansiktsmasker-personer-over-15-ar-aker-kollektivtrafik-pa>

8. Frivillig karantän vid resa

Landskapsregeringen har gett ut rekommendationer gällande frivillig karantän för personer som anländer till Åland från ett riskområde även om resan gått via ett land som inte klassificerats som ett riskområde:

<https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/aktuellt/aktuellt-om-coronaviruset-covid-19/resor-och-coronaviruspandemin>

Enligt rekommendationen ska inresande vara i frivillig karantän i sju (7) dygn. Under karantänstiden gäller samma arrangemang och rutiner som om studerande skulle vara sjukskriven.

Undantag för rekommendation av frivillig karantän vid resa gäller:

- Nödvändiga resor för utbildning om vistelse i karantän innebär ett hinder. Undantaget avser t.ex. studierelaterade praktikplatser utomlands och utbildningar på Åland för personer som reser in från riskområden.
- Alla arbetsrelaterade resor till och från Sverige samt Estland.
- Resor relaterade till viktiga familjeangelägenheter där karantän skulle innebära ett hinder (t.ex. barn som reser för lagstadgad umgängesrätt).
- Andra nödvändiga resor där karantän skulle innebära ett hinder (t.ex. för sjuk-, tand- eller veterinärvård).
- Personalgrupper som är nödvändiga med tanke på försörjningsberedskapen.
- Inresa via ett riskområde från ett land som inte klassificerats som riskområde (transit).

Personen själv avgör om resan omfattas av rekommendationerna för undantag.

Skolan ska iaktta tillräckliga säkerhetsarrangemang i organiseringen av sin undervisning när undantag från rekommendationen om frivillig karantän tillämpas.

Detta gäller under frivillig karantän:

- Undvik närkontakt med andra.
- Gå inte till arbetsplatsen/skolan om det inte går att undvika närkontakt. Kom överens med din arbetsgivare/skolan om vilket tillvägagångssätt ni ska ha under den frivilliga karantäntiden.
- Undvik att använda kollektivtrafik.
- Undvik alla aktiviteter där nära kontakt med andra är svåra att undvika såsom restaurangbesök, evenemang, fritidsaktiviteter och privata tillställningar.

https://www.regeringen.ax/sites/www.regeringen.ax/files/attachments/article/rekommendation_om_frivillig_karantan_efter_inresa_till_aland_fran_riskomrade_301020.pdf

Kontaktpersoner

Elisabeth Storfors
Byråchef utbildningsbyrån
Utbildnings- och kulturavdelningen
Ålands landskapsregering
+358 18 25000 (vxl)
elisabeth.storfors@regeringen.ax

Bodil Regårdh
Specialsakkunnig inom utbildning
Utbildnings- och kulturavdelningen
Ålands landskapsregering
+358 18 25000 (vxl)
bodil.regardh@regeringen.ax